

**Силабус курсу**  
**Проблеми міжкультурної комунікації та методика навчання**  
**іноземних мов**

**Освітній ступінь – доктор філософії (PhD)**  
**Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка**  
**Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки**  
**Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»**  
**Кількість кредитів – 5**  
**Рік підготовки – 2, семестр – 3**  
**Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна**  
**Дні занять: за розкладом**  
**Консультації: за розкладом**  
**Мова викладання: українська, англійська**



**Керівник курсу**

д. пед. н., проф. **Задорожна Ірина Павлівна**

**Контактна інформація**    [irynazadorozhnai@gmail.com](mailto:irynazadorozhnai@gmail.com) 0679508709

**Опис дисципліни**

Метою викладання навчальної дисципліни «Проблеми міжкультурної комунікації та методика навчання іноземних мов» є: оволодіння здобувачами знаннями про сутність іншомовного міжкультурного спілкування, вміннями здійснювати міжмовне і міжкультурне посередництво, реалізувати різні моделі спілкування з метою забезпечення взаєморозуміння, формування міжкультурної комунікативної компетентності здобувачів, до складу якої входять міжкультурні знання, вміння, навички та особисті якості (лінгвосоціокультурна спостережливість і чутливість, емпатія, уміння передбачати міжкультурні непорозуміння і уникати їх). У процесі вивчення дисципліни здобувачі оволодівають основами теорії міжкультурної комунікації та опановують методикою формування міжкультурної комунікативної компетентності.

Курс спрямований на розвиток творчого методичного мислення здобувачів, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних та дослідницьких задач і передбачає тісний зв'язок теорії з практикою.

**Навчальний контент**

<b>Години (лек. / практ.)</b>	<b>Теми</b>	<b>Результати навчання</b>	<b>Завдання</b>
<b>Змістовий модуль 1. Основи теорії міжкультурної комунікації</b>			
<b>2/2</b>	1. Основні категорії міжкультурної комунікації	Знати основні категорії міжкультурної комунікації, усвідомлювати шляхи подолання	Питання для обговорення

		ментальних стереотипів, вміти нейтралізувати дію стереотипів та упереджень представників різних культур.	
2/2	2. Мовна, концептуальна, ціннісна, часова і просторова картини світу.	Усвідомлювати сутність мовної, концептуальної, ціннісної, часової і просторової картин світу та їх роль в міжкультурній комунікації	Питання для обговорення, ІНДЗ, презентація
2/2	3. Вербальне вираження національних особливостей.	Знати мовні засоби, в яких зафіксована національна специфіка, усвідомлювати їх важливість для міжкультурної комунікації, усвідомлювати явище інтерференції рідної та іноземних мов і вміти попереджати його.	Питання для обговорення, ІНДЗ
2/2	4. Невербальне вираження національних особливостей.	Знати способи невербального вираження національних особливостей, усвідомлювати їх роль в міжкультурній комунікації, вміти аналізувати невербальні засоби та використовувати їх в комунікації.	Питання для обговорення, кейси
2/2	5. Типи культур та міжкультурні стилі комунікації	Знати типи культур та стилі комунікації; вміти аналізувати стилі комунікації	Питання для обговорення, презентація
2/4	6. Комунікативні стратегії і тактики. Комунікативні невдачі	Знати основні комунікативні стратегії і тактики, вміти їх аналізувати, використовувати у власному усному та писемному мовленні.	Питання для обговорення, кейси
<p align="center"><b>Змістовий модуль 2</b></p> <p align="center"><b>Методика формування міжкультурної комунікативної компетентності</b></p>			
2/2	7. Міжкультурна комунікативна компетентність, її зміст і структура	Усвідомлювати сутність, зміст та структуру міжкультурної комунікативної компетентності	Питання для обговорення
2/4	8. Сучасні дослідження з проблеми формування міжкультурної комунікативної компетентності	Знати сучасну проблематику досліджень, їх результати, вміти здійснювати огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі.	Питання для обговорення, кейси, ІНДЗ
2/6	9. Методи та засоби формування міжкультурної комунікативної	Вміти аналізувати та використовувати методи, прийоми та засоби формування міжкультурної комунікативної	Питання для обговорення, ІНДЗ

	компетентності	компетентності	
2/4	10. Моделювання шляхів формування міжкультурної комунікативної компетентності	Вміти моделювати процес формування міжкультурної комунікативної компетентності з урахуванням значущих умов.	Кейси, ІНДЗ

### Літературні джерела

1. Задорожна І.П. Проблеми та перспективи розвитку вищої іншомовної освіти в Україні. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2019. Вип. 43. С.97-104.
2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2012. 285 с.
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня "магістр" / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2011. 344 с.
4. Слепович В. С. Межкультурная коммуникация. Intercultural Communication Course Pack: Учеб. пособие. Минск: БГЭУ, 2006. 295 с.
5. Byram M. Cultural studies in foreign language education. Clevedon: Multicultural Matters Ltd., 1997. 127 p.
6. Byram M. Teaching and assessing intercultural communicative competence. Clevedon: Multicultural Matters Ltd., 1997. 127 p.
7. Holliday A., Hyde M., Kullman J. Intercultural Communication. An Advanced Resource Book. Routledge Taylor & Francis Group, 2014. 250 p.
8. Hua Z. Exploring Intercultural Communication Language in Action. Routledge Taylor & Francis Group, 2014. 297 p.
9. Jackson J. Introducing Language and Intercultural Communication. Routledge Taylor & Francis Group, 2014. 468 p.
10. Rogers E. M., Steinfatt T. M. Intercultural communication. Illinois : Waveland Press, Inc., 1998. 292 p.
11. Samovar L. A., Porter R. E. , E. R. McDaniel. Communication between cultures. [seventh edition]. Wadsworth: Cengage Learning, 2010. 411 p.
12. Spencer-Oatey H., P. Franklin Intercultural Interaction A Multidisciplinary Approach to Intercultural Communication. Palgrave Macmillan, 2009. 384 p.
13. Tomalin B., Stempleski S. Cultural awareness. Oxford: Oxford University Press, 1993. 160 p.
14. Zadorozhna I. Reflective Foreign Language Teaching and Learning of University Students. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка*. 2017. № 4. С. 6-12.
15. Zadorozhna I. Using the US experience of online and hybrid education in Ukrainian universities. *Наукові записки Терноп. нац. пед. ун.-ту ім.В.Гнатюка. Серія: Педагогіка. Тернопіль*, 2015. № 3. С.139–144.
16. Zadorozhna I. P., Klymenko A. O, Quam Ph. Hybrid courses in a foreign language and culture for philology students. *International Technologies and Learning Tools*. Vol. 71. No 3 (2019). P. 169–182. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v71i3.2811>
17. Zadorozhna I., Datskiv O., Shon O. Exploring Students' Expectations of the University Course. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 2020. Vol. 12. No 1Sup1. P. 293-303. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.1sup1/236>

### Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Виконані завдання (проекти) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

### Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, завдання	30
Модуль 2 (теми 7-10) усне опитування, завдання	30
ІНДЗ (теми 1-10)	20
Підсумкове тестування (теми 1-10) – тести, завдання	20